

Meten

De snuffelaar meet nu nog alleen fijnstof (2,5 PM). De wettelijke norm is een gemiddelde van 25 microgram per kubieke meter. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) adviseert een maximum van gemiddeld 10 microgram per kubieke meter, dus waarden waardoor de lijn blauw kleurt (veilig). Mogelijk gaat de snuffelfiets in de toekomst ook stikstofdioxide en hittestress meten. Daarvoor moet hij worden uitgerust met een andere sensor. De luchtkwaliteit is ook zichtbaar via het Luchtmeetnet. Dat telt tien meetstations in Limburg, waarvan twee in Geleen. Die metingen verbonden rond de jaarwisseling een forse piek in de uitstoot van fijnstof door vuurwerk.

'Snuffelfiets' brengt fijnstof in kaart

ACHTERGROND
LUCHTVERVUILING

Hoe vies is de lucht op fietsroutes? Sittard-Geleen onderzoekt dat als eerste gemeente in Limburg met de snuffelfiets. Een apparaatje aan het stuur meet de luchtkwaliteit. De resultaten zijn voor iedereen te zien op internet. De Limburger nam de proef op de som.

SITTARD-GELEEN
DOOR GEERTJAN CLAESSENS

Wat heb ik nou aan mijn fiets hangen? Een plastic kastje met twee neusgaten snuift de lucht op, en meet hoe schoon of vuil de lucht is. Die gegevens zijn te zien via de computer en smartphone. De landkaart op het scherm vertoont een lijntje dat voor het grootste deel gemarkeerd blauw kleurt, met af en toe een uit-schiet naar geel. Het gerastrelende beeld op de computer toont

dat op de route die de verslaggever fietst meestal niet al te veel fijnstof in de lucht zit. De gegevens van andere deelnemers aan de proef met een snuffelaar in Sittard-Geleen vertonen ruwweg hetzelfde beeld. Dat is in andere delen van het land wel anders: rond Utrecht kleuren enkele wegen oranje en op enkele vlekjes zelfs rood. Rijwielpaden in de Westelijke Mijnstreek zijn heel wat schoner, zo blijkt uit de eerste meetgegevens van de snuffelfiets. Maar de proef is nog beperkt. Nu nog nemen alleen een tiental ambtenaren van de gemeente Sittard-

Honderden snuffelfietsen actief

De proef met snuffelfietsen loopt landelijk al langer. De eerste tien zijn vorig jaar getest in Zeist, waar ze in vijf weken achttien kilometer aflegden. Daarna volgden Utrecht en Amersfoort. In de provincie Utrecht rijden al vijfhonderd snuffelfietsen rond, in Gelderland nog eens vijftig. Sittard-Geleen is de enige gemeente in Limburg die meedoet. De metingen van alle deelnemers zijn op internet te zien, maar vanwege de privacy niet het eerste

en laatste deel van de gevolgde route. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) controleert de data. De proef is onderdeel van Smart City, een landelijk project van de Future City Foundation om innovatieve technieken en digitalisering in te zetten om de gezondheid en leefbaarheid te verbeteren.

Meer informatie of aanmelden voor deelname: marjolien.pauly@sittard-geleen.nl

Geleen een 'neus' mee met hun rijwiel. Daarnaast kunnen veertig bewoners meedoen. De 'gebruikerspool' wisselt elk kwartaal, zodat er meer gegevens komen over de luchtkwaliteit.

Boerderij

Nadja Favié uit Tudderen en Jan Heffels uit Obbicht zijn twee van de fietsende ambtenaren die deelnemen aan de proef. Ook zij zien dat de fijnstofmeter meestal niet al te ver uitslaat. Heffels neemt soms een iets andere route om te zien welk effect dat heeft. Maar ook een ritje langs een boerderij levert niet of nauwelijks verhoogde waarden op. Favié ziet soms wel verschillen. Dat kan aan verkeersdrukke ligging, maar ook aan het weer. De eerste, nog voorzichtige indruk bij beiden is dat de vervuiling langs drukke wegen ernstiger is. Toch lijkt de luchtkwaliteit over het algemeen mee te vallen. Op een regenachtige woensdagmorgen blijven de lijntjes die de verslaggever trekt blauw, wat duidt op veilige waarden. Zelfs in de buurt van Chaemlot en de A2 Wellicht spoelt de regen het fijnstof weg of verwaait het met de wind. Op een mistige dag rond oudjaar kleurt de lijn mees geel. Uit gegevens van andere deelnemers blijkt dat gele lijn vaker richting Geleen gaat, maar soms ook naar onverwachte plekken, zoals op de route naar Obbicht.

De verslaggever neemt de proef op de som met de snuffelfiets. In het kader een impressie van de meetresultaten (ook van andere deelnemers aan de proef).

FOTO JULI VAN DEN BRINK

De resultaten van de metingen moeten ertoe bijdragen dat fietsers schonere routes kunnen kiezen, zegt Marjolien Pauly, beleidsadviseur innovatie en ruimte bij de gemeente. Maar de informatie kan de politiek ook aanzetten om andere keuzes te maken, zoals het aanleggen van extra groen of het aanpassen van routes voor fietsers of ander verkeer.

Gevaar

Alles om het voor fietsers beter te maken. Dat terwijl we al in een mooi fietsland wonen. Overal liggen fietspaden, op veel plekken springen stoplichten op groen zonder dat je eerst op een knopje hoeft te drukken, vaak krijg je voorrang als je van rechts komt en soms is de fietsroute zelfs aangegeven. Maar paden liggen nog vaak langs drukke wegen. Daardoor lopen fietsers gevaar en moeten ze veel licht inademen. Maar hoe vervuld de lucht precies is, weten we vaak niet. Of fietsen nou wel of niet gezond is blijft daardoor onduidelijk. De snuffelfiets moet meer licht laten schijnen op die kwestie, en kan van iedereen een onderzoeker maken. Zoals je met speciale sets natuur- en scheikundige proefjes kan doen, kun je met de snuffelaar de proef op de som nemen om te zien hoeveel fijnstof er in de lucht zit. Dat heeft ook meer praktisch nut.

De resultaten van de metingen moeten ertoe bijdragen dat fietsers schonere routes kunnen kiezen.

Marjolien Pauly, beleidsadviseur innovatie en ruimte

Om de hoek

u delimburger.nl/regio

BEEK
Burgemeester maakt kans op media award

Burgemeester Christine van Basten-Bodden van Beek is voor de regio Limburg genomineerd voor de Vrouw in de Media Award 2019. Ze behoort tot de tien kandidaten die door de provincie Limburg geselecteerd zijn. De Vrouw in de Media Award is een landelijke verkiezing met als doel vrouwelijke experts en rolmodellen aan te moedigen zichtbaar te zijn in de media. Ook burgemeester Petra Dassen van Kerkrade is genomineerd. Het publiek kan op de kandidaten stemmen.

SITTARD
Laadpaal elektrische auto's op Dr. Nolenslaan

De gemeente gaat een laadpaal voor twee elektrische auto's plaatsen bij een appartementencomplex aan de Dr. Nolenslaan. Omdat er particulieren zijn die niet de ruimte of het geld hebben een eigen laadpaal te installeren, kan de gemeente verzoekt worden een openbaar laadpunt aan te leggen. Ze stimuleert de gemeente elektrische rijden. De laadpaal komt bij huisnummer 74.

SITTARD
Nominatie Levanto voor Appeltje van Oranje

De Levanto Groep uit Sittard is genomineerd voor het Appeltje van Oranje. Dit is een waardingsprijs voor sociale projecten die groepen mensen verbinden. Het maatjesproject van Levanto koppelt mensen met een psychische kwetsbaarheid op basis van interesses, gelijkwaardigheid en mogelijkheden aan een maatje. Samen ondernemen ze laagdrempelige activiteiten. Winnaars van het Appeltje van Oranje krijgen 15.000 euro. In mei reikt Koningin Máxima de Appeltjes uit.

BEEK
Inschrijven opengesteld voor carnavalsoptocht

Deelnemers aan de carnavalsoptochten in Beek kunnen zich komende dinsdagavond in discotheek Mondial inschrijven. De organisatie van de inschrijving is in handen van de gemeente Beek en de vier lokale carnavalsverenigingen. Deelnemers kunnen zich aanmelden om mee te doen in de optochten in Beek, Genhout, Spunbeek en Neerbeek.

Zeg het maar...

Els Custers verzorgt een expositie met honderd Nederlandse cartoons, die dinsdag in de bibliotheek van Sittard opengaat. „De winnaar is mooi in zijn eenvoud.“

Els Custers met de winnende prent. FOTO DOMINIEN SITTARD

DOOR SIAK PLANTHOF

De expositie heet 'De 100 beste cartoons - Inktspotprijs 2019'. Wat kan de bezoeker verwachten? „Er worden honderd ingezonden spotprenten getoond die waren genomineerd voor de Inktspotprijs 2019. Het geeft een beeld van waar Nederland zich druk over maakt. Trump, Baudet, Timmermans, dividend en Brexit. Ze leggen de vinger op de zere plek. De winnaar hangt er uiteraard ook tussen.“

Heeft Sittard de primeur?

Nee, het is een ronddreuzende tentoonstelling. De expositie ging afgelopen najaar van start in Amsterdam. De vorige standplaats was het Limburgs Museum in Venlo. Het is de derde keer dat Ligne er aan meedoet. Na 11 februari, de laatste dag bij ons, gaan de werken weer op reis.“

Moeten bezoekers entree betalen om het werk te zien? „Het is een laagdrempelige, gratis te bezoeken tentoonstelling.

Zoals alle exposities in het zuidboek van Ligne waar de bibliotheek en de studentenbibliotheek. Voor de Dominiën richt ik als projectleider vijf keer per jaar kleinere exposities in. Zoals foto-tentoonstellingen, en vorig jaar theaterkosten van Opera Zuid. Die hingen in de stadsschouwburg en in winkels in de binnenstad. De Inktspot-expositie is de eerste van 2020.“

Vergen de cartoons nog uitleg?

„Bij elke tekening hangt een tekst. Met naam van de maker, naam van de prent, verschijningsdatum en het medium waarin het gepubliceerd is. Verder moet het voor zich spreken.“

Welke cartoon is het mooist?

„Eerlijk gezegd heb ik ze nog niet allemaal goed bekeken. Ik kan er een betere blik op werpen als ze maandag allemaal opgehangen zijn in de openbare ruimte van de bibliotheek. Maar de winnaar, een werk van collectief Gorilla over president Trump, vind ik mooi in al zijn eenvoud.“